

Valda revisorer
Ulricehamns kommun

2016-03-17

Kommunstyrelsen
För kännedom:
Kommunfullmäktiges presidium

Granskning av rutiner kring intern kontroll

Vi bifogar revisionsrapporten ”Granskning av rutiner kring intern kontroll”.
I rapporten görs bedömningar och det lämnas rekommendationer.

Vi anser att i rapporten lämnade rekommendationer skall beaktas.

Vi noterar att kommunens arbete med att utveckla den interna kontrollen utförs strukturerat och att implementering av processen ännu inte fullt ut är genomförd.

För valda revisorer

Lars-Erik Josefson
Ordförande

Ulricehamns kommun

Granskning rutiner kring intern kontroll

Granskningsrapport

KPMG AB
11 mars 2016
Antal sidor: 6

Innehåll

1.	Inledning och bakgrund	1
1.1	Syfte och revisionsfrågor	1
1.2	Avgränsning	1
1.3	Revisionskriterier	2
1.4	Ansvarig nämnd/styrelse	2
1.5	Metod	2
2.	Styrdokument	3
2.1	Regler för internkontroll	3
2.2	Processen för internkontroll	3
3.	Kommunens arbete med intern kontroll	4
3.1	Uppföljning av intern kontroll 2014	4
3.2	Genomfört arbete intern kontroll 2015	4
3.3	Intern kontroll inför 2016	4
4.	Sammanfattande bedömning och rekommendationer	5

1. Inledning och bakgrund

KPMG har på uppdrag av Ulricehamns kommuns revisorer granskat arbetet med den interna kontrollen i Ulricehamns kommun. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2015 och är del av den årliga granskningen.

För att kommunens revisorer ska kunna uttala sig om den interna kontrollen är tillräcklig ska kommunens arbete med intern kontroll vara aktivt, strukturerat och integrerat i den löpande verksamheten. Med intern kontroll avses att det finns systematiskt ordnade kontroller som på rimlig nivå säkerställer att verksamheten lever upp till uppsatta mål, att informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är tillförlitlig samt att regler och riktlinjer efterlevs.

Revisorernas granskning av intern kontroll omfattar både hur den interna kontrollen är uppbyggd och hur den fungerar i praktiken. Det innebär en verifiering av internkontrollarbetet i form av att bland annat granska att det finns dokumenterade riskanalyser och internkontrollplaner samt att uppföljning och rapportering av den interna kontrollen sker i enlighet med fastställd process.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att säkerställa att kommunstyrelsen fullgör sitt övergripande ansvar för kommunens interna kontroll och att det finns ett fungerande internkontrollarbete i respektive nämnd.

Vi har därför granskat:

- Att det kommungemensamma reglementet för internkontroll anpassats till nuvarande organisation och att den process för internkontroll som ledningen fastställt uppdaterats och anpassats till kommunens regelverk
- Att kommunstyrelsen och nämnderna arbetar med internkontroll i enlighet med det kommungemensamma regelverket
- Att kommunstyrelsen och nämnderna utifrån en riskanalys identifierat och dokumenterat väsentliga kontroller
- Att väsentliga kontroller genomförts och dokumenterats samt att avvikelser hanterats och åtgärdats
- Att återrapportering av den interna kontrollen sker i enlighet med rutiner som fastställts i kommunens styrdokument

1.2 Avgränsning

Granskningen avser 2015 års arbete med intern kontroll i Ulricehamns kommun, exklusive de kommunala bolagen.

1.3 Revisionskriterier

Revisionskriterier är de bedömningsgrunder och bildar underlag för granskningens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna i denna granskning har främst utgjorts av:

- Kommunallagen 6 kap 7 §
- Regler för internkontroll inom Ulricehamns kommun

1.4 Ansvarig nämnd/styrelse

Granskningen har avsett kommunstyrelsen och nämnderna.

1.5 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument
- Intervju med kommunens utvecklingsstrateg som ansvarar för internkontrollprocessen

Rapporten är faktaavstämmd av kommunens utvecklingsstrateg.

2. Styrdokument

2.1 Regler för internkontroll

Kommunfullmäktige i Ulricehamns kommun antog 2015-05-28 "Regler för internkontroll". De nya reglerna för internkontroll har anpassats efter kommunens nuvarande organisation och gäller för den kommunala verksamheten i sin helhet samt för de bolag där kommunens ägarandel uppgår till minst 50 %. Reglerna finns tillgängliga i författningshandboken på kommunens hemsida.

Kommunens regler för internkontroll utgår från kommunallagens 6 kap 7§ om styrelsens och nämndernas ansvar för den interna kontrollen samt från ramverket COSO (The Committee of the Sponsoring Organisations of the Treadway Commission).

Syftet med reglerna är att säkerställa att kommunen upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll så att målen uppnås, dvs. att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv, att den finansiella rapporteringen och informationen om verksamheten är tillförlitlig samt att kommunen efterlever lagar, föreskrifter och riktlinjer.

Reglerna för internkontroll innehåller en övergripande struktur avseende ansvar och roller, upprättande av internkontrollplan samt uppföljning och rapportering av internkontrollarbetet.

2.2 Processen för internkontroll

Som komplement till "Regler för internkontroll" har kommunstyrelsens förvaltning arbetat fram en processbeskrivning, "Process för internkontroll". Process för internkontroll godkändes av kommunchefen 2015-06-01.

Syftet med processbeskrivningen är att skapa ett enhetligt arbetssätt och en tydlighet i ansvarsfrågan kring internkontrollarbetet. Det omfattar rutiner för hur kommunen ska arbeta med riskanalys, internkontrollplan, uppföljning samt återrapportering av resultatet från den interna kontrollen till kommunstyrelsen.

Processen innehåller förslag på riskområden och frågeställningar som ska vara till stöd vid arbetet med att kartlägga vilka risker som finns inom verksamheterna. Vi noterar att dessa inkluderar kontroller inom alla COSOs riskområden, dvs., strategiska, finansiella och operativa risker samt risker för att lagar inte efterlevs. Vid arbetet med riskanalyser bedöms identifierade risker utifrån sannolikhet och konsekvens. I riskanalysen används en skala från 1 till 6 där risken bedöms dels utifrån hur stor sannolikheten är för att det ska inträffa, dels vad konsekvensen blir om det inträffar.

Baserat på riskanalysen identifieras väsentliga kontroller för verksamheten. Riskanalysen och kontrollerna dokumenteras i det IT-baserade styr- och ledningssystemet Stratsys. Kontrollerna sammanställs i en internkontrollplan och uppföljning av löpande kontroller dokumenteras i systemet.

3. Kommunens arbete med intern kontroll

3.1 Uppföljning av intern kontroll 2014

Internkontrollplanen för 2014 omfattade 14 kontroller som sammanställdes i en rapport. I rapporten redogörs för varje kontrollmoment och det framgår vem som är ansvarig för uppföljning och rapportering. Uppföljningen genomfördes i slutet av 2014 och i början av 2015 och dokumenterades därefter i internkontrollplanen. I enlighet med kommunens regler för intern kontroll rapporterades resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen i en bilaga till årsredovisningen 2014.

Uppföljningsrapporten innehåller resultatet för varje kontroll, dock framgår inte alltid vilka avvikelser som noterats eller när och hur åtgärder ska vidtas.

Av både reglerna om intern kontroll och processen för intern kontroll framgår att uppföljningsrapporten även ska överlämnas till kommunens revisorer. Uppföljningen av intern kontroll 2014 har inte överlämnats till kommunens revisorer.

3.2 Genomfört arbete intern kontroll 2015

Kommunstyrelsen antog 2015-05-07 en internkontrollplan för 2015 som baserats på en riskanalys. I processen för intern kontroll framgår att det är kommunstyrelsens ansvar att se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att kommunens verksamhet bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detta gäller även nämnder och bolag samt ansvariga chefer inom olika nivåer i kommunen.

Fastställd internkontrollplan för 2015 avser kommunstyrelsen och riskanalysen har genomförts av kommunledningen. Internkontrollplanen omfattar inte kommunens övriga nämnder och bolag. Det innebär att reglerna för internkontroll inte har implementerats fullt ut i kommunen under 2015.

Fokusområden i 2015 års internkontrollplan är ekonomi, kansli, personal/lön och planberedskap. Internkontrollplanen innehåller kontroller avseende strategiska, finansiella, operativa risker samt en kontroll kopplat till risken för att lagar inte följs. Identifierade risker har dokumenterats i Stratsys och genomförda kontroller kommer att dokumenteras i systemet. Eftersom uppföljning av genomförda kontroller inte registrerats vid granskningstillfället framgår det inte hur avvikelser och åtgärder kommer att dokumenteras i systemet för 2015.

Resultatet kommer att sammanställas i en rapport som ska avrapporteras till kommunstyrelsen respektive kommunfullmäktige och bifogas kommunens årsredovisning 2015.

3.3 Intern kontroll inför 2016

Kommunens bolag, sektorer, funktioner och några verksamheter har påbörjat internkontrollarbetet för 2016 i enlighet med processen. Det innebär att totalt 16 riskanalyser genomförts under ledning av kommunens utvecklingsstrateg och att internkontrollplaner för 2016 upprättats. Planen är att ytterligare cirka 15 verksamheter och nämnder ska genomföra riskanalyser under 2016 för att sedan kunna upprätta internkontrollplaner inför 2017.

4. Sammanfattande bedömning och rekommendationer

Kommunens regler och processbeskrivning för arbetet med internkontroll har anpassats efter kommunens organisation. Dokumenterade rutiner och processer för den interna kontrollen har fastställts under 2015 och arbetet med internkontroll har startat på kommunledningsnivån. Det har inte framkommit att några ytterligare styrdokument för intern kontroll har upprättats.

Kommunens regler och process för internkontroll har inte implementerats fullt ut i kommunens nämnder, sektorer och verksamheter under 2015. Vår bedömning är därför att kommunens arbete med att utveckla processen för intern kontroll pågår men att kommunstyrelsen ändå tagit ett övergripande ansvar för att långsiktigt säkerställa en tillfredsställande intern kontroll i kommunen.

Enligt kommunens process för internkontroll ska riskanalyser och bedömningar göras inom kommunens samtliga nämnder, sektorer och verksamheter. Dessa riskanalyser ska mynna ut i en internkontrollplan där uppföljning och rapportering dokumenteras i Stratsys. Vår bedömning är att arbetet under verksamhetsåret 2015 endast omfattat att kommunövergripande identifiera risker och dokumentera riskanalys, internkontrollplan samt uppföljning av kontroller.

Identifierade förbättringsområden/rekommendationer för kommunstyrelsens arbete med intern kontroll är följande:

- Att säkerställa att arbetet fortsätter enligt plan med att implementera regler och process för intern kontroll så att samtliga nämnder, sektorer och verksamheter blir involverade i processen.
- Att säkerställa att genomförda kontroller dokumenteras och att uppföljningen av kontrollerna registreras i systemet Stratsys. Detta för att säkerställa att arbetet med intern kontroll dokumenteras och rapporteras i enlighet med kommunens rutin och process samt att avvikelser hanteras och åtgärder vidtas.

Sammantaget är vår bedömning att kommunstyrelsen genom fastställda styrdokument upprättat en fungerande struktur för att säkerställa den interna kontrollen och att det pågår ett arbete med att implementera processen för intern kontroll i kommunens alla verksamheter.

Datum som ovan
KPMG AB

Eva From
Auktoriserad revisor och
Certifierad kommunalrevisor

Sofie Tauson
Certifierad kommunal revisor